

Rapport

Datum: 1 februari 2006

Rapportnummer: 2006/035

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen niet, althans niet voldoende, heeft gereageerd op de brieven van 6 oktober 1998, 6 mei 1999, 19 juli 1999, 22 januari 2002, 6 oktober 2002, 11 oktober 2002, 18 oktober 2002 en 7 oktober 2003.

Beoordeling

Bevindingen

1. Algemeen

Verzoeker is ingeland in de ruilverkaveling Haaksbergen. Deze ruilverkaveling werd in 1985 in uitvoering genomen. Op 4 maart 1997 maakte verzoeker bij de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen bezwaar tegen het plan van toedeling. Daarbij diende hij een alternatief verkavelingvoorstel in. In het kader van de behandeling van het bezwaar vonden op 9 september 1998 en 13 oktober 1998 besprekingen plaats tussen de landinrichtingscommissie en verzoeker. Op 3 juni 1999 nam de rechter-commissaris de zaak in behandeling. Vervolgens werd de zaak op 12 december 2000 behandeld door de meervoudige kamer van de rechtbank te Almelo. De rechtbank deed uitspraak op 10 januari 2001. Op 2 februari 2001 werd de akte van toedeling ingeschreven in de openbare registers. Van 13 september tot en met 12 oktober 2005 heeft de lijst der geldelijke regelingen ter inzage gelegen. Verzoeker heeft tegen de lijst bezwaar aangetekend (zie Achtergrond).

2. Brief van 6 oktober 1998

2.1. Bij brief van 6 oktober 1998 wendde verzoeker zich tot de voorzitter van de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen. In zijn brief liet verzoeker weten dat het hem had getroffen dat de voorzitter in de bespreking die op 9 september 1998 plaatsvond in het kader van de behandeling van zijn bezwaar tegen het plan van toedeling, onvoldoende was ingegaan op zijn bezwaren. Verzoeker was van mening dat zonder een inhoudelijke discussie de bezwaarprocedure haar betekenis verloor. Vervolgens zette verzoeker zijn bezwaren tegen het plan van toedeling (nogmaals) uiteen en sprak hij de hoop uit dat het in de brief gestelde aan de orde zou komen in de volgende bespreking die hij in het kader van de behandeling van zijn bezwaar met de landinrichtingscommissie zou hebben.

2.2. De voorzitter van de landinrichtingscommissie beantwoordde deze brief niet en verzoekers advocaat deed hierover schriftelijk zijn beklag bij de landinrichtingscommissie op 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie deelde de advocaat bij brief van 8 april

2004 mee dat op de brief niet afzonderlijk was gereageerd omdat de brief was geschreven in het kader van de bezwarenprocedure tegen het plan van toedeling en dientengevolge in de bezwarenprocedure aan de orde diende te komen.

2.3. Volgens verzoeker was de brief van 6 oktober 1998 weliswaar geschreven ten tijde van de behandeling van het bezwaar, maar de essentie van de brief was nu juist dat de landinrichtingscommissie bij de behandeling van dat bezwaar te weinig open stond voor overleg en voor verzoekers voorstellen voor een andere toedeling. Verzoeker wilde met de landinrichtingscommissie van gedachten wisselen over de toedeling vóórdát de zaak zou worden overgedragen aan de rechter-commissaris. De brief had naar zijn mening dan ook in ieder geval moeten worden besproken tijdens de tweede ronde van de bezwarenbehandeling op 13 oktober 1998 maar toen bleken de commissieleden niet op de hoogte van de brief. Verzoeker had de indruk dat bij de landinrichtingscommissie de wil ontbrak om met hem van gedachten te wisselen.

2.4. De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde in reactie op dit onderdeel van de klacht onder meer het volgende mee. Volgens de landinrichtingscommissie had verzoeker in zijn brief van 6 oktober 1998 in feite verzocht om, aan de hand van zijn bezwaren en zijn alternatieve voorstel van toedeling, met de landinrichtingscommissie van gedachten te wisselen over het plan van toedeling. Bij het voorbereiden en opmaken van het plan van toedeling wordt echter een wettelijk vastgelegde procedure gevolgd en ingebrachte bezwaren worden overeenkomstig die procedure afgewikkeld en om die reden was niet afzonderlijk op verzoekers brief gereageerd, zo liet de landinrichtingscommissie weten. Overigens was verzoeker op dezelfde wijze behandeld als de andere ingelanden die bezwaar hadden gemaakt tegen het plan van toedeling. Dat de brief op 13 oktober 1998 (nog) niet bekend was bij de landinrichtingscommissie, had te maken met de verwerkingstijd van bij de Dienst Landelijk Gebied ingekomen brieven, aldus de landinrichtingscommissie.

3. Brief van 6 mei 1999

3.1. Bij brief van 6 mei 1999 reageerde verzoekers advocaat op het proces-verbaal van de bezwarenbehandeling van de landinrichtingscommissie dat verzoeker was toegezonden. In de brief uitte de advocaat kritiek op de behandeling van het bezwaar. De leden van de landinrichtingscommissie hadden onvoldoende kennis genomen van de ingebrachte argumenten en waren hierop onvoldoende inhoudelijk ingegaan. De bereidheid om met verzoeker tot overeenstemming te komen over zijn bezwaar, had ontbroken. Bijgevoegd was een door verzoeker bewerkt verslag van de bezwarenbehandeling en de advocaat merkte op ervan uit te gaan dat dit stuk als bijlage bij het proces-verbaal zou worden gevoegd. Verder was de advocaat van mening dat de landinrichtingscommissie bij de toedeling van gronden ten onrechte de pachtafspraken tussen verzoeker en een van zijn pachters niet of onvoldoende had betrokken en overleg tussen verzoeker en zijn pachter(s) onmogelijk had gemaakt. Ook stelde de advocaat zich op het standpunt dat bij de

toedeling van gronden was gehandeld in strijd met de Natuurschoonwet.

3.2. De voorzitter van de landinrichtingscommissie beantwoordde deze brief niet en verzoekers advocaat deed hierover schriftelijk zijn beklag bij de landinrichtingscommissie op 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie deelde de advocaat bij brief van 8 april 2004 mee dat de brief niet was ontvangen en daarom niet was beantwoord.

3.3. Volgens verzoeker had de landinrichtingscommissie de brief wél ontvangen maar was de brief waarschijnlijk met het proces-verbaal van de bezwarenbehandeling doorgezonden naar de rechter-commissaris. Verzoeker was van mening dat de landinrichtingscommissie op zijn brief had moeten reageren. Van de landinrichtingscommissie mocht worden verwacht dat zij kennis neemt van de reactie op een toegezonden proces-verbaal en naar aanleiding daarvan de bezwarenbehandeling voortzet in plaats van de zaak over te dragen aan de rechter-commissaris, aldus verzoeker.

3.4. De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde in reactie op dit onderdeel van de klacht onder meer mee dat anders dan aanvankelijk was gesteld, de landinrichtingscommissie de brief inderdaad had ontvangen, maar dat de brief tezamen met het proces-verbaal was doorgezonden aan de rechter-commissaris. Met het opmaken van het proces-verbaal wordt de bezwarenbehandeling door de landinrichtingscommissie afgesloten en eventuele reacties op het proces-verbaal worden, tezamen met het proces-verbaal, overgedragen aan de rechter commissaris, aldus de landinrichtingscommissie.

4. Brief van 19 juli 1999

4.1. Bij brief van 19 juli 1999 deelde verzoeker de voorzitter van de landinrichtingscommissie mee dat zijn standpunt over de toedeling, tijdens de behandeling van zijn bezwaar door de rechter commissaris op 3 juni 1999, onvoldoende duidelijk naar voren was gekomen. Verzoeker stelde de voorzitter voor om informeel bij elkaar te komen om de toedeling nogmaals te bespreken.

4.2. De voorzitter van de landinrichtingscommissie beantwoordde deze brief niet en verzoekers advocaat deed hierover schriftelijk zijn beklag bij de landinrichtingscommissie op 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie deelde de advocaat bij brief van 8 april 2004 mee dat de brief niet afzonderlijk was beantwoord omdat de brief betrekking had op verzoekers bezwaren tegen het plan van toedeling en de landinrichtingscommissie geen voorstander is van informele bijeenkomsten lopende een bezwarenprocedure.

4.3. Volgens verzoeker had de landinrichtingscommissie op de brief moeten reageren aangezien de brief was geschreven in verband met het feit dat de rechter-commissaris de zaak had terugverwezen naar de landinrichtingscommissie.

4.4. De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde in reactie op dit onderdeel van de klacht onder meer mee dat op de brief niet afzonderlijk was gereageerd omdat sprake was van een bezwarenprocedure en de landinrichtingscommissie het niet wenselijk acht dat tijdens zo een procedure informele bijeenkomsten worden gehouden.

5. Brief van 22 januari 2002

5.1. Op 22 januari 2002 zond verzoeker de landinrichtingscommissie een brief waarin hij een reeks bezwaren uitte tegen de uitvoering van de ruilverkaveling in het algemeen, tegen het plan van toedeling en tegen de (voorgenomen) uitvoering van de kavelaanvaardingswerken. Verder stelde verzoeker dat naar zijn mening zowel bij de toedeling als bij de kavelaanvaardingswerken de eigenaar en de pachter ieder voor 50 % recht hebben. Mocht de landinrichtingscommissie het hiermee niet eens zijn, verzocht verzoeker hem het tegendeel aan te tonen. Aan het slot van zijn brief stelde verzoeker de volgende vraag: "Hoe zit het trouwens met mijn andere pachter...?"

5.2. De landinrichtingscommissie beantwoordde deze brief niet en verzoekers advocaat deed hierover zijn beklag in zijn brief aan de landinrichtingscommissie van 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie liet in haar brief van 8 april 2004 aan verzoekers advocaat weten dat de brief ter kennisgeving was aangenomen aangezien de brief een aaneenschakeling was van grieven tegen de ruilverkaveling en tegen het handelen van de landinrichtingscommissie, zonder dat daarin een heldere vraag was geformuleerd.

5.3. Volgens verzoeker had de brief wél moeten worden beantwoord onder meer omdat hij in zijn brief had gevraagd om, indien de landinrichtingscommissie het niet eens was met zijn stelling betreffende de beschikkingsbevoegdheid van eigenaar en pachter bij kavelaanvaardingswerken, aan te tonen dat deze stelling niet juist was. Verder had ook zijn vraag over de kavelaanvaardingswerken bij een andere pachter moeten worden beantwoord.

5.4. De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde in reactie op dit onderdeel van de klacht mee te blijven bij haar standpunt zoals verwoord in de brief aan verzoekers advocaat van 8 april 2004. Overigens was met verzoeker, mede naar aanleiding van de brief, op 2 en 16 mei 2002 uitvoerig gesproken over de uitvoering van de kavelaanvaardingswerken, zo liet de landinrichtingscommissie weten.

6. Brieven van 6, 11 en 18 oktober 2002

6.1. Bij brief van 6 oktober 2002 deelde verzoeker de landinrichtingscommissie mee dat de kavelaanvaardingswerken die de landinrichtingscommissie wilde laten uitvoeren, naar zijn mening ontoereikend waren. Verzoeker wenste in dit verband inzage in de vergelijkingen van de door hem ingebrachte en de aan hem toegedeelde gronden.

6.2. Bij brief van 11 oktober 2002 liet verzoeker de landinrichtingscommissie weten bezwaar te maken tegen het uitvoeren van kavelaanvaardingswerken op zijn grond, zonder dat hem een compleet en onderbouwd voorstel ter goedkeuring was gezonden.

6.3. Bij brief van 18 oktober 2002 deelde verzoeker de landinrichtingscommissie mee niet akkoord te gaan met de voorgenomen beplanting op zijn grond in het kader van de uitvoering van kavelaanvaardingswerken. Verzoeker herhaalde hetgeen hij reeds in zijn brief van 6 oktober 2002 had gesteld.

6.4. De landinrichtingscommissie beantwoordde deze brieven niet en verzoekers advocaat deed hierover zijn beklag in zijn brief aan de landinrichtingscommissie van 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie liet in haar brief van 8 april 2004 aan verzoekers advocaat weten dat de brieven betrekking hadden op de uitvoerige discussie die tussen verzoeker en de landinrichtingscommissie had plaatsgevonden over het kavelaanvaardingswerk, dat deze discussie uiteindelijk niet had geleid tot overeenstemming tussen verzoeker en de landinrichtingscommissie, en dat verzoeker de mogelijkheid had om zijn grieven in een gerechtelijke procedure naar voren te brengen, reden waarom op zijn brieven niet afzonderlijk was gereageerd.

6.5. Volgens verzoeker had de landinrichtingscommissie zijn brieven wél moeten beantwoorden. In de door de landinrichtingscommissie aangehaalde besprekingen had de landinrichtingscommissie hem namelijk geen antwoord gegeven op hetgeen hij naar voren had gebracht en beschikte de landinrichtingscommissie niet over gegevens op basis waarvan een vergelijking tussen inbreng en toedeling kan worden gemaakt.

6.6. De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde in reactie op dit onderdeel van de klacht onder meer mee dat meningsverschillen over het recht op kavelaanvaardingswerken thuis horen bij de tweede schatting en de daarop te baseren lijst der geldelijke regelingen waartegen bezwaar kon worden gemaakt. Voor het overige verwees de landinrichtingscommissie naar de brief aan verzoekers advocaat van 8 april 2004.

7. Brief van 7 oktober 2003

7.1. Bij brief van 7 oktober 2003 vroeg verzoeker de voorzitter van de landinrichtingscommissie of de commissie de brief die hij op 1 oktober 2003 had ontvangen, onderschreef. Deze brief was namelijk, anders dan de andere brieven die verzoeker van de landinrichtingscommissie had ontvangen, alleen ondertekend door de secretaris en niet (ook) door de voorzitter of een lid van de landinrichtingscommissie.

7.2. De landinrichtingscommissie beantwoordde deze brief niet en verzoekers advocaat deed hierover zijn beklag in zijn brief aan de landinrichtingscommissie van 25 februari 2004. De landinrichtingscommissie liet in haar brief van 8 april 2004 aan verzoekers

advocaat weten dat de brief ter afhandeling was aangeboden aan de secretaris van de landinrichtingscommissie. Deze achtte verzoekers vraag overbodig omdat hij de brief namens de landinrichtingscommissie had ondertekend, reden waarom hij de brief niet had beantwoord.

7.3. Volgens verzoeker had zijn brief wél moeten worden beantwoord. Hij wenste zich namelijk met een klacht over het in de brief van 1 oktober 2003 ingenomen standpunt tot de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit te wenden en wilde derhalve zeker weten of het in de brief ingenomen standpunt ook werkelijk een standpunt van de landinrichtingscommissie was.

7.4. In reactie op dit onderdeel van de klacht verwees de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen naar haar brief aan verzoekers advocaat van 8 april 2004.

II. Beoordeling

8. Algemeen

8.1. Ruilverkaveling is voor alle betrokken grondeigenaren een ingrijpende gebeurtenis die omgeven is met vele wettelijke waarborgen. De Landinrichtingswet kent een exclusieve procedure voor het vaststellen van het plan van toedeling en het opmaken van de akte van toedeling. In het plan van toedeling is de nieuwe kavelindeling opgenomen en worden de eigendomsrechten en andere rechten op de gronden omschreven. Bezwaren tegen het plan van toedeling kunnen worden ingediend bij de landinrichtingscommissie die tracht met betrokkenen tot overeenstemming te komen. Lukt dit niet, dan behandelt de rechter-commissaris de bezwaren en tracht de rechter-commissaris tot overeenstemming te komen met de betrokkenen. Voor zover ook na de behandeling van het bezwaar door de rechter-commissaris nog geschillen blijven bestaan, verwijst de rechter-commissaris de zaak naar de rechtbank. De rechtbank tenslotte stelt het plan van toedeling vast nadat zij in alle geschillen daaromtrent heeft beslist. Tegen de uitspraak van de rechtbank staat geen rechtsmiddel open. Zodra het plan van toedeling is komen vast te staan wordt de akte van toedeling opgemaakt en ingeschreven in de openbare registers. De akte geldt als titel voor de daarin omschreven rechten. Ook voor het vaststellen van de lijst der geldelijke regelingen kent de Landinrichtingswet een exclusieve procedure die overeenkomt met de procedure voor het vaststellen van het plan van toedeling (zie Achtergrond).

8.2. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit brengt mee dat op brieven van burgers inhoudelijk moet worden gereageerd of dat, indien niet inhoudelijk wordt gereageerd, de burger hiervan onder opgaaf van reden mededeling wordt gedaan.

9. Brief van 6 oktober 1998

Verzoekers brief van 6 oktober 1998 had betrekking op de bespreking die hij met de landinrichtingscommissie had gehad in het kader van de behandeling van zijn bezwaar tegen het plan van toedeling. Nu zoals hiervoor onder 8.2. is gesteld, de bezwaarprocedure niet toelaat dat de landinrichtingscommissie buiten deze procedure mondeling of schriftelijk in discussie gaat over het onderwerp van bezwaar, was juist dat de landinrichtingscommissie niet inhoudelijk heeft gereageerd op verzoekers brief maar de brief heeft beschouwd als behorende tot het door verzoeker tegen het plan van toedeling ingediende bezwaar. Gelet hierop en gelet op het feit dat verzoeker in het slot van zijn brief de hoop uitsprak dat het in de brief gestelde aan de orde zou komen in de volgende bespreking die hij in het kader van de behandeling van zijn bezwaar met de landinrichtingscommissie zou hebben, behoefde de landinrichtingscommissie niet separaat op de brief te reageren.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

10. Brief van 6 mei 1999

10. 1. De brief van verzoekers advocaat van 6 mei 1999 had betrekking op het proces-verbaal dat de landinrichtingscommissie hem in het kader van de behandeling van zijn bezwaar tegen het plan van toedeling had toegezonden. Anders dan verzoeker stelt, hoeft de landinrichtingscommissie niet te reageren op de reactie van een bezwaarde op het aan hem toegezonden proces-verbaal. Het proces-verbaal dat de landinrichtingscommissie toezendt aan de rechter-commissaris behelst immers het bezwaarschrift én het daaromtrent verhandelde. Dit betekent dat de landinrichtingscommissie de behandeling van het bezwaar afsluit met het opmaken van het proces-verbaal en dat hierna de rechter-commissaris de behandeling van het bezwaar ter hand neemt (zie Achtergrond). Dat de rechter-commissaris in een later stadium de zaak terug heeft verwezen naar de landinrichtingscommissie, doet daar aan niet af. Hetgeen verzoeker in zijn brief opmerkt ten aanzien van de pacht en de toedeling van een bepaald landgoed zijn, gelet op het hiervoor onder 8.2. gestelde, geen kwesties die door de landinrichtingscommissie in een briefwisseling met verzoeker kunnen worden besproken, maar horen thuis in de aangespannen wettelijke procedure tegen het plan van toedeling. Dit geldt ook voor verzoekers bezwaren tegen de behandeling van het bezwaar. Deze kunnen namelijk aanhangig worden gemaakt bij de rechter-commissaris en, indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt, bij de rechter. Dat de landinrichtingscommissie verzoekers brief met bijlagen tezamen met het proces-verbaal heeft doorgezonden aan de rechter-commissaris, is dan ook juist.

10.2. Vorenstaande behoefde de advocaat niet separaat schriftelijk te worden meegedeeld. De advocaat had immers niet expliciet verzocht om beantwoording van de brief en de landinrichtingscommissie mocht ervan uitgaan dat de advocaat op de hoogte was van de procedure bij de behandeling van een bezwaar terwijl voorts de advocaat had gesteld ervan uit te gaan dat het door verzoeker bewerkte verslag van de

bezwarenbehandeling zou worden gevoegd bij het verslag van de landinrichtingscommissie, hetgeen is gebeurd.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

11. Brief van 19 juli 1999

In zijn brief van 19 juli 1999 verzocht verzoeker de voorzitter van de landinrichtingscommissie om een gesprek over het plan van toedeling omdat tijdens de behandeling van het bezwaar door de rechter-commissaris zijn standpunt onvoldoende aan de orde was geweest en de rechter-commissaris de zaak had terug verwezen naar de landinrichtingscommissie. Op zich is het standpunt van de landinrichtingscommissie dat het onwenselijk is om tijdens de administratiefrechtelijke procedure informele bijeenkomsten te houden, gelet op het hiervoor onder 8.2. gestelde, juist. Dit neemt niet weg dat dit verzoeker in antwoord op zijn brief had moeten worden meegedeeld. Door dit na te laten is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

12. Brief van 22 januari 2002

Verzoekers brief van 22 januari 2002 bevatte een groot aantal grieven tegen de handelwijze van de landinrichtingscommissie in het algemeen en jegens verzoeker in het bijzonder zonder dat duidelijk was wat verzoeker met zijn brief nu precies beoogde. Verder was de vraag die verzoeker aan het slot van zijn brief stelde onvoldoende concreet om daar een antwoord op te kunnen geven. Verzoekers stelling met betrekking tot de gelijke rechten van eigenaar en pachter betrof de toedeling van gronden, de tweede schatting en de daarop te baseren lijst van geldelijke regelingen en hoorde derhalve thuis in de gevoerde en de te voeren wettelijke procedures. De brief behoefde daarom geen inhoudelijke beantwoording. Dit neemt niet weg dat dit verzoeker met redenen omkleed had moeten worden meegedeeld. Door dit na te laten is eveneens gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

13. Brieven van 6, 11 en 18 oktober 2002

13.1. In zijn brieven van 6, 11 en 18 oktober 2002 stelde verzoeker zich op het standpunt dat de kavelaanvaardingswerken ontoereikend waren en dat hij alleen uitvoering van de werken op zijn grond zou toestaan, wanneer hij deze had goedgekeurd. Verder verzocht hij om inzage in de vergelijkingen van de gronden die hij had ingebracht en die hem waren toegedeeld.

13.2. Gelet op het feit dat iedere eigenaar aanspraak heeft op het verkrijgen van een recht van dezelfde aard en hoedanigheid als hij heeft ingebracht, bepaalt de landinrichtingscommissie, nadat het plan van toedeling is komen vast te staan, welke kavelaanvaardingswerken nodig zijn en geeft opdracht tot uitvoering van deze werken. Rekening houdend met deze kavelaanvaardingswerken, wordt een tweede schatting uitgevoerd waarna de landinrichtingscommissie overgaat tot het opmaken van de lijst der geldelijke regelingen en het ter inzage leggen van deze lijst (zie Achtergrond).

13.3. Anders dan verzoeker in zijn brieven veronderstelt, is het de landinrichtingscommissie die bepaalt welke kavelaanvaardingswerken moeten worden uitgevoerd en zijn het niet de eigenaren die dit bepalen. Ook behoeft de landinrichtingscommissie de eigenaren niet te verzoeken om goedkeuring. Tegenover het recht van de eigenaren op onroerende zaken van dezelfde aard en hoedanigheid als de ingebrachte zaken, staat als het ware de plicht van de landinrichtingscommissie om hiervoor zorg te dragen (zie Achtergrond). Aan verzoekers eis dat hem een voorstel tot kavelaanvaardingswerken ter goedkeuring zou worden voorgelegd, behoefde de landinrichtingscommissie dan ook geen gehoor te geven. De landinrichtingscommissie had verzoeker dit echter wel met redenen omkleed moeten laten weten. Verzoekers verzoek om inzage betrof in feite inzage in de op basis van de tweede schatting op te maken lijst der geldelijke regelingen (zie Achtergrond) en de landinrichtingscommissie had verzoeker in antwoord op zijn verzoek moeten laten weten dat de lijst der geldelijke regelingen te zijner tijd ter inzage zou komen te liggen. Dat de landinrichtingscommissie verzoekers brieven niet heeft beantwoord, is dan ook niet juist en de landinrichtingscommissie heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

14. Brief van 7 oktober 2003

In zijn brief van 7 oktober 2003 stelde verzoeker een duidelijke vraag, namelijk of de brief van 1 oktober 2003 (ook) het standpunt van de landinrichtingscommissie was. Verder stelde verzoeker de vraag aan de voorzitter van de landinrichtingscommissie en niet aan de secretaris. Gelet op het feit dat sprake was van een duidelijke vraag, gesteld aan de voorzitter, had de voorzitter moeten reageren op de brief. Dat de brief ter afhandeling werd overgedragen aan de secretaris die het op zijn beurt niet nodig oordeelde de brief te beantwoorden, was dan ook niet juist en de landinrichtingscommissie heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen te Zwolle, is gegrond wat betreft het niet beantwoorden van de brieven van 19 juli 1999, 22 januari 2002, 6, 11 en 18 oktober 2002 en 7 oktober 2003 wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking en niet gegrond wat betreft de brieven van 6 oktober en 6 mei 1999.

Onderzoek

Op 18 oktober 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer J. te Buurse, ingediend door Mr. B. Nijman, advocaat en procureur te Wageningen, met een klacht over een gedraging van Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen te Zwolle.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Bezwaarschrift tegen het plan van toedeling, gedateerd 4 maart 1997;
2. Brieven van verzoeker aan de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen d.d. 6 oktober 1998, 19 juli 1999, 22 januari 2002, 6 oktober 2002, 11 oktober 2002, 18 oktober 2002 en 7 oktober 2003.
3. Brieven van verzoekers advocaat aan de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen d.d. 6 mei 1999 en 25 februari 2005;

4. Brief van de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen aan verzoekers advocaat d.d. 8 april 2004;
5. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman d.d. 18 oktober 2004;
6. Brieven van de Landinrichtingscommissie Ruilverkaveling Haaksbergen aan de Nationale ombudsman d.d. 19 april 2005 en 29 juli 2005;
7. Brief van verzoekers advocaat aan de Nationale ombudsman d.d. 1 juni 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

De **Landinrichtingswet** (Wet van 9 mei 1985, Stb. 299) kent een exclusieve procedure voor herverkaveling. Voor de uitvoering van de procedure draagt een in te stellen landinrichtingscommissie zorg. Zij stelt de lijst van rechthebbenden op, verzorgt de pachtregistratie, en draagt zorg voor het register van schattingsuitkomsten waarin de agrarische waarde van de gronden is opgenomen. De landinrichtingscommissie verzorgt de terinzagelegging van het proces-verbaal van eerste schatting en de richtlijnen voor het plan van toedeling. Vervolgens houdt de landinrichtingscommissie wenszittingen en wordt onder haar verantwoordelijkheid het plan van toedeling opgesteld. Het plan van toedeling bevat onder meer de nieuwe kavelindeling. De landinrichtingscommissie legt het plan van toedeling gedurende een maand kosteloos voor een ieder ter inzage op één of meer door haar te bepalen plaatsen. Van de terinzagelegging geeft de landinrichtingscommissie openbaar kennis. Uiterlijk veertien dagen na de laatste dag, waarop het plan van toedeling ter inzage heeft gelegen, kan iedere belanghebbende zijn bezwaren tegen het plan van toedeling schriftelijk bij de landinrichtingscommissie kenbaar maken. De landinrichtingscommissie onderzoekt de bezwaren en tracht overeenstemming te bereiken. Van ieder bezwaarschrift en het daaromtrent verhandelde maakt de landinrichtingscommissie proces-verbaal op dat wordt toegezonden aan onder meer de rechter-commissaris. De rechter-commissaris roept degenen met wie de landinrichtingscommissie niet tot overeenstemming is gekomen op en de rechter-commissaris tracht op zijn beurt om omtrent de bezwaren overeenstemming te verkrijgen. Voor zover geschillen blijven bestaan, verwijst de rechter-commissaris de zaak naar de rechtbank. De rechtbank stelt het plan van toedeling vast nadat zij in alle geschillen daaromtrent heeft beslist. Tegen de uitspraak van de rechtbank staat geen rechtsmiddel open. Zodra het plan van toedeling is komen vast te staan en de lijst van rechthebbenden door de rechtbank is gesloten, maakt een notaris een akte van toedeling op, welke akte wordt ingeschreven in de openbare registers. De akte geldt als titel voor de

daarin omschreven eigendomsrechten en andere rechten, zoals bijvoorbeeld pacht.

Iedere eigenaar heeft aanspraak op het verkrijgen van een recht van dezelfde aard en hoedanigheid als hij heeft ingebracht. In verband hiermee bepaalt de landinrichtingscommissie nadat het plan van toedeling is komen vast te staan, welke kavelaanvaardingswerken nodig zijn om de bij de herverkaveling betrokken en toegedeelde kavels van gelijke aard of hoedanigheid te maken als de ingebrachte kavels. Vervolgens geeft de landinrichtingscommissie opdracht tot uitvoering van de werken. Voorts geeft de landinrichtingscommissie opdracht tot een tweede schatting waarbij de waardeverandering van de gronden ten gevolge van de herverkaveling en rekening houdend met de kavelaanvaardingswerken, wordt geschat. Zo spoedig mogelijk na de tweede schatting gaat de landinrichtingscommissie over tot het opmaken van de lijst der geldelijke regelingen. Deze lijst bevat de uitkomsten van de tweede schatting alsmede een opgave van de door de eigenaren aan het Rijk te betalen landinrichtingsrente. Wat betreft het ter inzage leggen van de lijst der geldelijke regelingen en de mogelijkheid om tegen de lijst bezwaar te maken, geldt dezelfde procedure als bij het plan van toedeling. De (vastgestelde) lijst der geldelijke regelingen geldt als titel voor de daarin omschreven rechten.